

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	<u>IV/215-2/2019</u>
Alkotmánybíróságnak papír alapon is megküldve 2019.03.13.	
Alkotmánybíróság	Érkezett: 2019 MÁRC 19.
Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján	
Példány:	1
Kezelőiroda:	
Tisztelt Alkotmánybíróság!	Melléklet: 13 db

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján – **a IV/215-1/2019. ügyszámú, 2019. február 26-án kézhez vett hiánypótlási felhívásra hivatkozással** – az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg:

- a Gyulai Törvényszék 9.Mpkf.25.941/2018/3. számú végzésének a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.69/2018/14. számú végzésére is kiterjedően
- valamint a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 227. § (3) bekezdése

alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 41. § (1) bekezdése, valamint 43. §-a alapján azokat semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Indítványozók - jogi képviselőjük útján - 2018. április 19-én keresetet nyújtottak be a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság alperessel szemben 2015. április 01. – 2016. december 31. időszakra vonatkozóan elmaradt illetmény kamataival történő megfizetése iránt.

Alperes indítványozók garantált illetményét ugyanis közalkalmazotti jogviszonyuk fennállása alatt 2013. augusztus 01-től nem a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 66. § (9) bekezdés, valamint a garantált bérminimum összegét évente kormányrendeletekben meghatározott mértékben biztosította. Ebből eredően indítványozóknak anyagi hátránya származott (2018. április 19-én benyújtott keresetek szerint **bruttó 171.652,- Ft, 231.750,- Ft, illetve 411.750,- Ft kereseti igények**), melyeknek elévülési időn belüli megtérítésére kérték kötelezni alperest.

A keresetlevelekben az indítványozók jogi képviselője kérte a tárgyalás esetleges távollétében való megtartását.

A Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018. július 10-re **1.M.69/2018/7. számú idéző végzésével** tárgyalást tűzött ki, melyre indítványozókat **azon jogi tájékoztatással idézte, hogy a fél köteles gondoskodni arról, hogy a perfelvételi tárgyaláson tény- és bizonyítási kérdésekben személyesen vagy képviselője útján nyilatkozatot tudjon tenni.** Ez a tájékoztatás összhangban a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 189. § (6) bekezdésének szabályaival.

Pp. 133. § [Az idézés tartalma, módja]

„(1) Az idézésben fel kell tüntetni az eljáró bíróságot és a bírósági ügyszámot, a felek nevét, perbeli állását és a per tárgyát, valamint a kitűzött tárgyalás vagy meghallgatás idejét és helyét.

(2) Az idézésben a címzettet figyelmeztetni kell a meg nem jelenés következményeire, és őt perbeli állásához képest a szükséges tájékoztatással is el kell látni. A kiskorú személy idézésében a figyelmeztetést és a tájékoztatást a korára, érettségére figyelemmel, számára érthető szövegezéssel és módon kell közölni. A meghatalmazottat akkor is meg kell idézni, ha a bíróság a felet vagy annak törvényes képviselőjét személyes megjelenésre idézi.”

A Pp. 189. § (6) bekezdése is a fél vagy a képviselője nyilatkozatát, ebből következően megjelenését várja el a perfelvételi tárgyaláson. A Pp. 189. § (6) bekezdése is azt támasztja alá, hogy a fél megjelenésére tekintettel a tárgyalást nem lehet elmulasztottnak tekinteni.

Pp. 189. § [A perfelvételi tárgyalás kitűzése és az idézés]

„(6) **A fél köteles gondoskodni arról, hogy a perfelvételi tárgyaláson tény- és bizonyítási kérdésekben személyesen vagy képviselője útján** nyilatkozatot tudjon tenni. A bíróság erről, továbbá a 191. § (4) bekezdésében és a 192. § (2) bekezdésében foglaltakról az idézésben tájékoztatja a felet.”

Az indítványozók fenti előzmények alapján a tárgyaláson személyesen meg is jelentek, ennek ellenére a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 1.M.69/2018/14. számú végzésével a Pp. 227. § (3) bekezdésére alapozva megszüntette az eljárást, arra hivatkozva, hogy indítványozók jogi képviselője az első tárgyalást elmulasztotta.

A Gyulai Törvényszék a 9.Mpkf.25.941/2018/3. számú végzésével a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.69/2018/14. számú permegszüntető végzését hatályában fenntartotta.

Indítványozók, jogi képviselőjük útján 2018. december 6-án keresetüket ismételten benyújtották, de az elévülés okán anyagi igényüket már csak 2015. december 01. – 2016. december 31. időszakra jelölhették meg, így indítványozók érvényesíthető anyagi igénye a peresíthető időszakkal egyenes arányban rövidült (ismételt keresetek szerint bruttó 70.177,- Ft, 146.775,- Ft, illetve 260.775,- Ft kereseti igények).

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Gyulai Törvényszék 9.Mpkf.25.941/2018/3. számú jogerős végzése ellen fellebbezésnek nincs helye, valamint a Pp. 406. §-ára figyelemmel a Kúria előtt felülvizsgálat sem kezdeményezhető.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Gyulai Törvényszék 9.Mpkf.25.941/2018/3. számú jogerős végzését indítványozók jogi képviselője 2018. december 04-én vette kézhez, mellyel szemben a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján 2019. január 18-án, azaz határidőn belül alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.

Az Alkotmánybíróság hiánypótlásra felszólító értesítését indítványozók jogi képviselője 2019. február 26-án vette át.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Indítványozók a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.69/2018/14., valamint a Gyulai Törvényszék 9.Mpkf.25.941/2018/3. támadott végzéseivel érintett munkaügyi per **felperesei.**

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság - Gyulai Törvényszék 9.Mpkf.25.941/2018/3. számú végzésével helybenhagyott - 1.M.69/2018/14. számú végzése, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 227. § (3) bekezdése alapvető jogokat sért, ezért alaptörvényellenes.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikk (1) bekezdése szerint:

*„(1) **Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.** A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”*

Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései szerint:

*„(1) **Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.***

...

*(7) **Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.***

Magyarország **Alaptörvényének XIII. cikk (1)** bekezdése szerint:

(1) **Mindenkinek joga van a tulajdonhoz** és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár....”

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A tisztességes módon történő eljáráshoz való jog magában foglalja a megfelelő, mindenre kiterjedő és jogszerű tájékoztatás jogát, így az elsőfokon eljáró bíróság 1.M.69/2018/7. számú végzésének a mulasztáshoz kapcsolódó és később alkalmazott jogkövetkezményt egyértelműen rögzítenie lett volna kötelezettsége, felhívva a felpereseket az esetlegesen alkalmazandó hátrányok felől. Ezen elvárható tájékoztatásnak a bíróság eljárása nem felelt meg, hiszen a fentebb idézettek szerint az értesítés a peres fél személyes vagy a képviselője általi nyilatkozattételt írta elő. A bírósági tájékoztatóban a vagylagosság használata a peres félben valószínűsítette, hogy személyes jelenléte és nyilatkozata semmilyen esetben nem minősíthető mulasztásnak.

Nyomatékkal hivatkozunk **a perfelvételi tárgyalásra szóló idézésre és az ahhoz mellékelt bírósági tájékoztatóra** is, amely **szintén arra hívta fel a fél figyelmét**, hogy a fél köteles gondoskodni arról, hogy a perfelvételi tárgyaláson tény- és bizonyítási kérdésekben **személyesen vagy képviselője** útján nyilatkozatot tudjon tenni. Ez a tájékoztatás összhangban a Pp. 189. § (6) bekezdésének szabályaival.

Pp. 133. § [Az idézés tartalma, módja]

(1) Az idézésben fel kell tüntetni az eljáró bíróságot és a bírósági ügyszámot, a felek nevét, perbeli állását és a per tárgyát, valamint a kitűzött tárgyalás vagy meghallgatás idejét és helyét.

(2) **Az idézésben a címzettet figyelmeztetni kell a meg nem jelenés következményeire, és őt perbeli állásához képest a szükséges tájékoztatással is el kell látni.** A kiskorú személy idézésében a figyelmeztetést és a tájékoztatást a korára, érettségére figyelemmel, számára érthető szövegezéssel és módon kell közölni. A meghatalmazottat akkor is meg kell idézni, ha a bíróság a felet vagy annak törvényes képviselőjét személyes megjelenésre idézi.

Pp. 189. § [A perfelvételi tárgyalás kitűzése és az idézés]

(6) A fél köteles gondoskodni arról, hogy a perfelvételi tárgyaláson tény- és bizonyítási kérdésekben **személyesen vagy képviselője útján** nyilatkozatot tudjon tenni. A bíróság erről, továbbá a 191. § (4) bekezdésében és a 192. § (2) bekezdésében foglaltakról az idézésben tájékoztatja a felet.

Amennyiben minden fentiekben hivatkozott jogszabályi rendelkezés ellenére esetlegesen arra a jogkövetkeztetésre is jut a Tisztelt Alkotmánybíróság, hogy jelen perben a perfelvételi tárgyaláson a jogi képviselő részvétele nem volt mellőzhető, **az elsőfokú bíróság téves tájékoztatása alapján az eljárást megszüntető végzés hatályon kívül helyezése álláspontunk szerint ebben az esetben is megkerülhetetlen.**

Álláspontunk szerint az alkalmazott jogszabályhely bírósági értelmezése is jogszerűtlen.

Az eljáró bíróságok nem vették figyelembe a **munkaügyi perek különös szabályai** között rögzített Pp. 520. §-ának rendelkezéseit, amely szerint a fél vagy jogi képviselőjének megjelenése szükséges a perfelvételi tárgyaláson. A **lex specialis derogat generalis elve** alapján munkaügyi perek esetében a **különös szabály vagylagos, megengedő jellegét biztosítani kell** a Pp. 227. § (3) bekezdése szerinti általános szabályhoz képest, feltéve, hogy egyáltalán akként kell értelmezni azt, mint ahogyan az elsőfokú bíróság tette, vagyis a tárgyalást elmulasztottnak kell tekinteni.

520. § [Egyeztetés a perfelvételi tárgyaláson]

Ha a perfelvételi tárgyaláson a felek személyesen vagy képviselőik útján megjelentek, a tárgyalás a felek megegyezésére irányuló egyeztetéssel kezdődik. Ebből a célból az elnök a jogvita egészét a felekkel megtárgyalja.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a **Pp. 189. § (6)** bekezdése is a **fél vagy a képviselője** nyilatkozatát, ebből következően megjelenését várja el a perfelvételi tárgyaláson. A Pp. 189. § (6) bekezdése is azt támasztja alá, hogy a fél megjelenésére tekintettel a tárgyalást nem lehet elmulasztottnak tekinteni.

Helytálló perrendtartásbeli értelmezés esetén is azonban kiemeljük, hogy a peres fél alkotmányos jogát nem ronthatja le a képviselője mulasztása.

A fél tárgyaláson történő megjelenése, nyilatkozata egyértelműen igazolta, hogy kereseti szándéka, a peres eljárás lefolytatásának, a jogvita eldöntésének igénye változatlan. A peres feleken kívül eső körülmények (mint pl. a tárgyalási időpontok ütközése miatt a jogi képviselője tárgyaláson való távolmaradása) nem eredményezhetik az érdekérvényesítése korlátozását, kizárását. Munkaügyi perekben ráadásul az eljárás megszüntetése több esetben nem csak a kereseti igény egy része elévülését, hanem a teljes igényérvényesítés elvesztését is eredményezheti.

A képviseleti jog származtatott jellegéből következően továbbá a jogi képviselő nem rendelkezhet több joggal az eljárási szabályok szerint, mint az általa képviselt fél.

A peres fél alkotmányos érdekérvényesítési jogát nem érintheti, azt nem korlátozhatja, hogy képviseletét szakszervezet látja el, márpedig a mulasztás fenti értelmezése ezen következményekkel járna.

A Pp. 514.§ (3) bekezdése alapján saját tagjainak munkaügyi perében meghatalmazottként eljárhat a munkavállalói érdek-képviseleti szervezet. A munkavállalói érdek-képviseleti lehetőségek – különösen az ügyvédi képviselethez képest - a helyettesítés lehetőségére felettébb szűkösek, hiszen az adott szakszervezet kamarai jogtanácsosainak létszáma korlátozott. Így képviselőik azonos időben több tárgyaláson való megjelenése fizikailag sem lehetséges, mely a tagjának, a peres félnek a peres eljárás lefolytatásának jogát, annak igényét nem zárhatja ki.

Hangsúlyozzuk továbbá, hogy a perrendtartás szabályainak kialakításakor nem lehet cél az, hogy a felet vagy a jogi képviselőt indokolatlan nehézségek elé állítsák, márpedig ha a fél, illetőleg jogi képviselője előzetesen tudja akadályoztatását, de a másik fél nem járul hozzá a tárgyalás elhalasztásához, amelyre a törvény szerint főszabályként [Pp. 229. § (1) bekezdés] a felek közös kérelmére van lehetőség, úgy patthelyzet alakul ki, és a per megszüntetésének

kockázata fennáll, egyoldalú kérelem esetén a perrendtartás szerint nem kötelező a tárgyalás elhalasztása [Pp. 229. § (2) bekezdés], és ennek hiányában legfeljebb a mulasztás igazolása kérhető [Pp. 149-154. §], azonban annak eredményessége kétséges rendkívüli esemény hiányában.

Hirtelen fellépő akadályoztatás esetén, például közlekedési nehézségek vagy egy megelőző tárgyalás elhúzódása miatti távolmaradás esetén a bíró jóindulatára lenne bízva, hogy a mulasztás igazolását elfogadja-e. Ezek olyan típusos akadályoztatási nehézségek, amelyeket figyelembe kell venni az eljárás szabályok megalkotáskor, és nem szabad a felet vagy a jogi képviselőt kitenni annak kockázatának, hogy a mulasztás igazolásának eredményessége fenyegetse.

A bíróságok által a Pp. hivatkozott jogszabályhelyeire, így **a képviselői mulasztásra történő permegszüntetése más perrendtartásokban (Kp.) nem ismert**, így különösen ennek a munkajog területén történő bevezetése, alkalmazása is indokolatlan.

Ügyszintén felhívjuk a figyelmet, hogy **az eljárásjogi szabályok általános jellemzője a kimentés, távolmaradás, az akadályoztatás lehetőségének bejelentése, illetőleg az esetleges hiányok pótlásának lehetősége. Ezzel a fő szabállyal lenne ellentétes a perfelvételi tárgyaláson való permegszüntetés, és az nem is áll arányban a mulasztás súlyával**, hiszen például hiányos kereset esetében lehetőség van a kereset visszaadására [Pp. 115. § (1) bekezdés] vagy visszautasítás [115. § (2)-(7) bekezdés] esetén 30 napos határidőn belül a hiányok pótlására, vagyis a kötelező tartalmi elemnek meg nem felelő kereset esetében van mód a hiányosságok orvoslására, míg a távolmaradás következményei, amelyek akár csak munkaszervezési vagy közlekedési nehézségekből adódnak, nem lennének menthetők.

A jogszabályokkal szembeni általános követelmény az, hogy kiállják a gyakorlat próbáját, a gyakorlatban alkalmazhatóak legyenek, ne teremtsenek indokolatlan vagy aránytalan nehézségeket. Az új perrendtartási szabályok hatályba lépése óta a szakszervezetünk mintegy ötven halasztási kérelmet volt kénytelen előterjeszteni, ami mindkét fél és a bíróság munkáját is szükségtelenül nehezítette. Több alkalommal előfordult az is, hogy azonos ügyben ismételt halasztási kérelmet kellett benyújtatunk.

A sérelmezett bírósági döntések, illetve a Pp. hivatkozott rendelkezése a tisztességes bírósági eljárás Alaptörvényben megfogalmazott követelményébe ütköznek, ezért alkotmányellenesek.

Azáltal ugyanis, hogy az elsőfokon eljáró bíróság az indítványozók által érvényesíteni kívánt anyagi igény tekintetében az eljárást megszüntette, és ezt a döntést a másodfokon eljáró bíróság hatályában fenntartotta, az indítványozók alkotmányos alapjogai (tisztességes bírósági eljáráshoz, valamint jogorvoslathoz való jog, tulajdonhoz való jog) sérelmet szenvedtek. A permegszüntetés következményeként indítványozókat anyagi hátrány is érte, mivel a keresetindítás és a permegszüntetés közti időszakra vonatkozó anyagi igény érvényesítésétől az elévülés következtében elestek.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Nyilatkozom, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági végzésekkel szemben **egyéb eljárás nincs folyamatban.**

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Az alkotmányjogi panaszhoz **mellékelem az indítványozók által adott ügyvédi meghatalmazást, valamint kamarai jogtanácsosi tagfelvételtől rendelkező határozatot.**

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Indítványozók jogi képviselője a mellékelt jognyilatkozattal **hozzájárálsomat adom nevem nyilvánosságra hozatalához a fenti alkotmányjogi panasz indítvánnyal összefüggésben.**

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

Az alkotmányjogi panaszhoz mellékeljük a 2018. április 19-én majd ismételt 2018. december 6-án benyújtott keresetleveleket (mellékleteik nélkül), valamint a 2018. április 19-én benyújtott keresetek vonatkozásában született permegszüntető végzést és annak jogerősítését.

Budapest, 2019. március „13.”

FÜGGETLEN RENDŐR SZAKSZERVEZET
KKI JOGSEGÉLYSZOLGÁLATA
DR. TORDAI GÁBOR jogtanácsos
KASZ: 35076049
Cím: 1146 Budapest, Thököly út 172.
Levélcím: 1388 Budapest, Pf.: 52.
Tel.: 06-1/785-00-10 Fax: 06-1/799-27-13

indítványozó képviselőjében:

dr. Tordai Gábor
kamarai jogtanácsos
Független Rendőr Szakszervezet

székhely: 1146 Budapest, Thököly út 172.,
levelezési cím: 1388 Budapest, Pf.: 52.,
Tel.: 06-1-785-0010, elektronikus levélcím: frsz@frsz.hu